

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าและการออกแบบ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และการเรียนรู้ โดยการสร้างสื่อพิพธิภัณฑ์เสมือนเพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงอนุรักษ์สถาปัตยกรรมไทยกรณีศึกษา : เรือนไทลื้อ ได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

3.2 เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

3.3 ขั้นตอนในการสร้างสื่อพิพธิภัณฑ์เสมือนเรือนไทลื้อ

3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลและแบบประเมิน

3.5 ขั้นตอนประเมินผลการค้นคว้าแบบอิสระ

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

3.1.1 การทดสอบด้านการเรียนรู้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 50 คน ซึ่งได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งจากจำนวนห้องทั้งหมดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 เป็นตัวแทนของประชากร

3.1.2 การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับเรือนไทลื้อ และการออกแบบสื่อจำนวน 4 ท่านทำการทดสอบและประเมินสื่อ ได้แก่

1. คุณเศรษฐศิลป์ อินถาบุตร ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรือนพื้นถิ่นภาคเหนือ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. อาจารย์พลับ บุญสวน อาจารย์ประจำสาขาแอนิเมชัน วิทยาลัยศิลปะ สื่อและเทคโนโลยี
3. อาจารย์อรุณ คุณเขต อาจารย์ประจำสาขาแอนิเมชัน วิทยาลัยศิลปะ สื่อและเทคโนโลยี (ออกแบบภาพสามมิติ)
4. คุณอาทิตย์ ใจบุญนอก ผู้เชี่ยวชาญการออกแบบกราฟิก (Graphic Design)

3.2 เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

3.2.1 สื่อพิพธิภัณฑ์เสมือนเพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงอนุรักษ์สถาปัตยกรรมไทย

3.2.2 แบบประเมินความพึงพอใจในประสิทธิภาพของสื่อจากผู้เชี่ยวชาญ

3.2.3 แบบทดสอบความรู้เรื่องเรือนไทลื้อ สร้างแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน(Pretest-Posttest) โดยนำเนื้อหาของเรือนไทลื้อที่ใช้ในการทำสื่อมาทำเป็นแบบทดสอบ

3.3 ขั้นตอนในการสร้างสื่อพิพธิภัณฑ์เสมือนเรือนไทลื้อ

ขั้นตอนในการสร้างสื่อพิพธิภัณฑ์เสมือนเพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงอนุรักษ์สถาปัตยกรรมไทยกรณีศึกษา : เรือนไทลื้อมีดังนี้

3.3.1 ทำความเข้าใจศึกษาข้อมูลทางด้านเนื้อหาและรายละเอียดของเรือนไทลื้อจากเอกสาร คู่มือการท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งเนื้อหาที่ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับเรือนไทลื้อ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย

3.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเรือนไทลื้อ แบ่งเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และคัดเลือกเรือนตัวอย่าง ซึ่งผู้ศึกษามีเกณฑ์การคัดเลือกอยู่ 2 ขั้นตอนได้แก่

- อายุของเรือน เรือนตัวอย่างจะต้องมีอายุของเรือนตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป
- มีลักษณะของผังบริเวณ องค์กรประกอบของเรือนและ โครงสร้างของเรือนใกล้เคียง

กับข้อมูลที่ได้ศึกษาและเก็บรวบรวมไว้

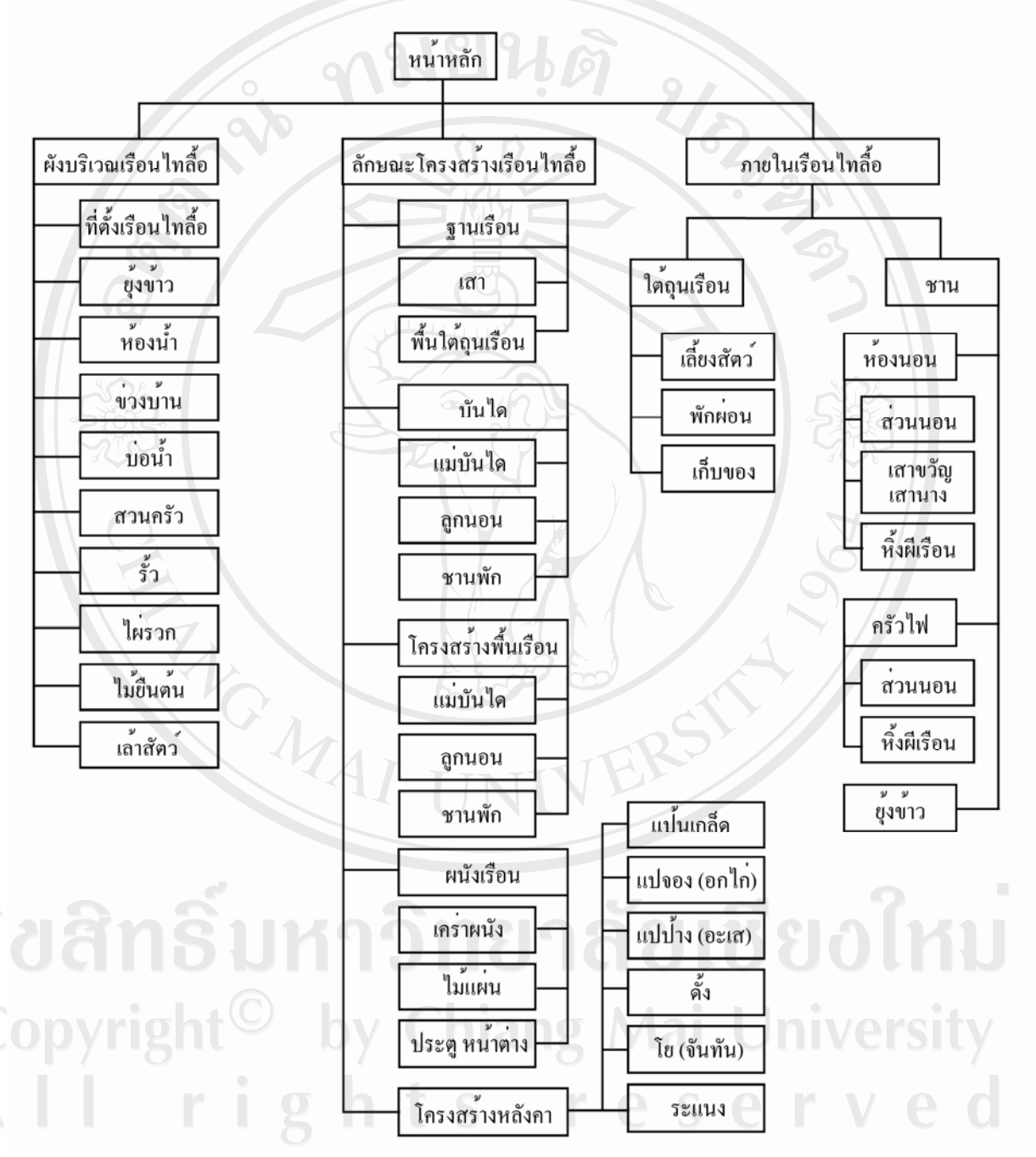
จากเกณฑ์การคัดเลือกดังกล่าว ผู้ศึกษาได้ศึกษาเรือนของนางยอด หอมมาน (12 หมู่ 4 หมู่บ้านเชียงบาน ต.เชียงบาน อ.เชียงคำ จ.พะเยา) เนื่องจากเป็นเรือนเก่าแก่ที่มีอายุเรือนมากถึง 150 ปีซึ่งปัจจุบันเหลือเพียงข้อมูลทางด้านสถาปัตยกรรมในรูปแบบของภาพเขียนแบบและข้อมูลตัวอักษรยากต่อการเข้าถึงของคนทั่วไป ผู้ศึกษาจึงได้ยึดเอาผังเรือน ผังบริเวณและรูปแบบโครงสร้างเป็นหลักในการสร้างเรือนไทลื้อจำลองสามมิติในสื่อพิพธิภัณฑ์เสมือน อีกทั้งศึกษาเรือนของแม่แสงดา สมฤทธิ์ (31 หมู่ 2 ต.ห้วยนอ อ.เชียงคำ จ.พะเยา อายุเรือนประมาณ 60 ปี) ที่มีโครงสร้างแบบเดียวกับเรือนของนางยอด หอมมาน เพื่อศึกษาถึงขนาดสัดส่วนของโครงสร้างจากของจริงเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของระบบโครงสร้างเรือนไทลื้อ นำมาสร้างเป็น

3.3.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเนื้อหา วิธีการนำเสนอเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.4 ออกแบบพิพธิภัณฑ์เสมือนเรือนไทลื้อ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการออกแบบเป็นขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

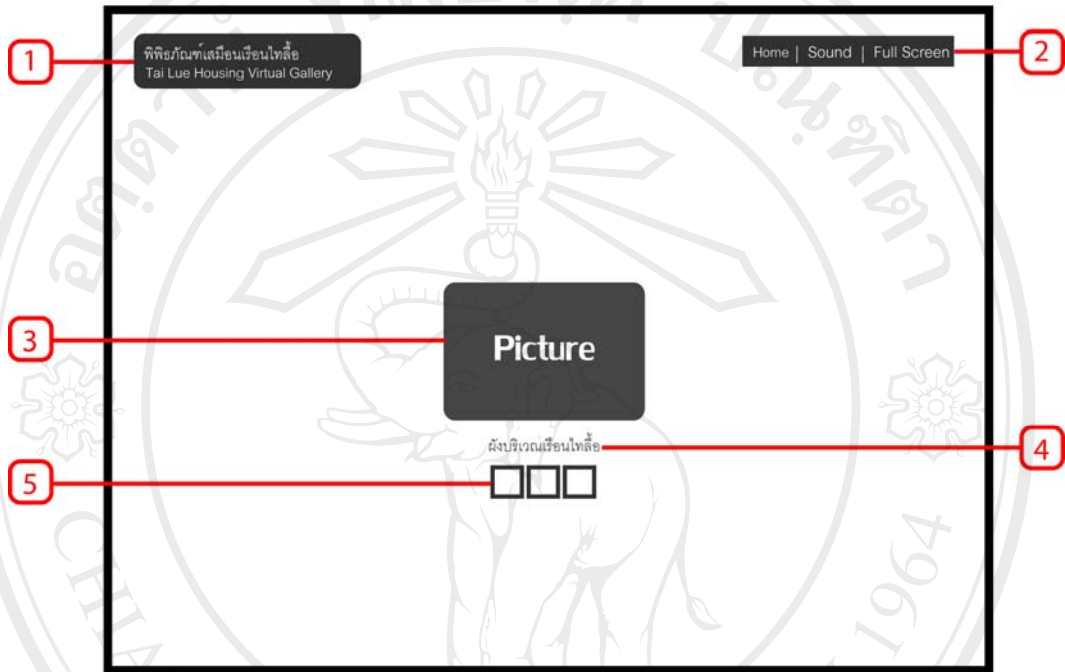

- Site Map เป็นโครงสร้างแสดงการเชื่อมต่อของข้อมูล เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ออกแบบกับเนื้อหาของสื่อ ผู้ศึกษาได้เขียนความสัมพันธ์ของเนื้อหาเรือนไทลื้อในแต่ละส่วนดังนี้

ภาพที่ 3.2 Site Map

- Wire Frame Design เป็นการออกแบบจัดวางแบ่งสัดส่วนในแต่ละหน้าของสื่อ ในการสร้างสื่อพิพิธภัณฑ์เสมือนเรือนไทลื้อนั้น ได้จำลองการเรียนในรูปแบบสื่อเชิงปฏิสัมพันธ์ให้เข้ากับเนื้อหาและเหมาะสมกับผู้ใช้ โดยมีกรอบแบบ Interface ให้เรียบง่ายเข้าถึงเนื้อหาอย่างชัดเจน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3.3 แสดง Wire frame หน้าหลักของสื่อพิพิธภัณฑ์เสมือนเรือนไทลื้อ หน้าหลัก (Home) เป็นหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติโดยย่อของชาวไทลื้อ ภายในหน้านี้มีปุ่มที่คลิกไปยังหัวข้อย่อ 3 หัวข้อ ได้แก่ ผังบริเวณเรือนไทลื้อ, ลักษณะโครงสร้างเรือนไทลื้อ, องค์ประกอบของเรือนไทลื้อ

องค์ประกอบ Wire Frame ในหน้าหลักของสื่อพิพิธภัณฑ์เสมือนเรือนไทลื้อ

1) ชื่องาน (Name) เป็นชื่อของพิพิธภัณฑ์เสมือนเรือนไทลื้อ

2) ปุ่มควบคุมการแสดงผล ประกอบด้วย

- Full Screen Button แสดงผลภาพของสื่อให้มีขนาดเท่ากับหน้าจอ

มอนิเตอร์

- Sound on/off ออกแบบไว้เป็นที่เปิด/ปิดเสียง

3) ภาพเคลื่อนไหวแสดงให้ผู้ชมทราบเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องย่อต่างๆที่เลือก

4) ชื่อหัวข้อเรื่องย่อยของเนื้อหาเกี่ยวกับเรือนไทลื้อ

ปุ่มเมนูย่อยมี 3 หัวข้อคือ

- Environment (ผังบริเวณเรือนไทลื้อ)
- Interior (ภายในเรือนไทลื้อ)
- Structure (โครงสร้างเรือนไทลื้อ)

ส่วนหน้าแสดงข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่คือ

- ผังบริเวณเรือนไทลื้อ เป็นหน้าที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประกอบ

ต่างๆที่มีอยู่ภายในบริเวณเรือนไทลื้อภายในหน้านี้มีปุ่มที่ลิงค์ไปยังหัวข้อย่อย 10 หัวข้อ ได้แก่ ที่ตั้งเรือนไทลื้อ, ยุงข้าว, ห้องน้ำ, ช่างบ้าน, บ่อน้ำ, สวนครัว, รั้ว, ฝักรวก, ไม้ยืนต้น, เล้าสัตว์

- ประโยชน์ใช้สอยภายในเรือนไทลื้อ เป็นหน้าที่แสดงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของห้องต่างๆที่อยู่ภายในเรือนไทลื้อ ประโยชน์ใช้สอยของแต่ละห้อง และสิ่งของภายในห้อง โดยมีปุ่มลิงค์ไปยังหัวข้อต่างๆ ได้แก่ ใต้ถุนเรือน, บันได, ประตูแก้ว, ระเบียง (คอม, ลีค, เต็น), ชาน, ครัวไฟ, ห้องนอน, ยุงข้าว

- ลักษณะโครงสร้างเรือนไทลื้อ แสดงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะโครงสร้างเรือนไทลื้อ ได้แก่ ฐานเรือน, เสา, พื้นใต้ถุนเรือน, บันได, โครงสร้างพื้นเรือน, ผนังเรือน, โครงสร้างหลังคาซึ่งทั้งหมดนี้มีปุ่มลิงค์ในแต่ละหัวข้อเช่นกัน

การออกแบบโครงสร้างของ Wire Frame ในส่วนหน้าแสดงข้อมูลผู้ศึกษาออกแบบให้มีความสม่ำเสมอ โดยนำการวางโครงสร้าง Wire Frame ของหน้าหลักมาปรับใช้เพื่อง่ายต่อการจดจำและการเรียนรู้ของผู้ชม ประกอบไปด้วยส่วนต่างๆดังนี้

1) ปุ่มเมนูหลัก ใช้เลือกชมหัวข้อเรื่องทั้งสามหัวข้อและแสดงตำแหน่งของผู้ชม

ว่า

กำลังเข้าชมส่วนใดของเรือน

2) ปุ่มควบคุมการแสดงผล ประกอบด้วย

- Full Screen Button แสดงผลภาพของสื่อให้มีขนาดเท่ากับหน้าจอ
มอนิเตอร์
- Sound on/off ออกแบบไว้เป็นที่เปิด/ปิดเสียง

3) แผ่นผังเรือนและเข็มทิศสำหรับบอกตำแหน่งให้ผู้ชมทราบว่าตอนนี้อยู่จุดใดของเรือนไทลื้อ

4) ปุ่มไอคอน (Icon) แสดงข้อมูลที่สัมพันธ์กับภาพนั้นๆ บอกรายละเอียด

ปลีกย่อยต่างๆที่เป็นส่วนประกอบของเรือนไทลื้อ เช่น ถ้าปุ่มอยู่บริเวณช่วงบ้าน เมื่อคลิกเข้าไปจะมี ตัวอักษรอธิบายว่า เกี่ยวกับลักษณะ หน้าที่และประโยชน์ ใ้สอย เป็นต้น

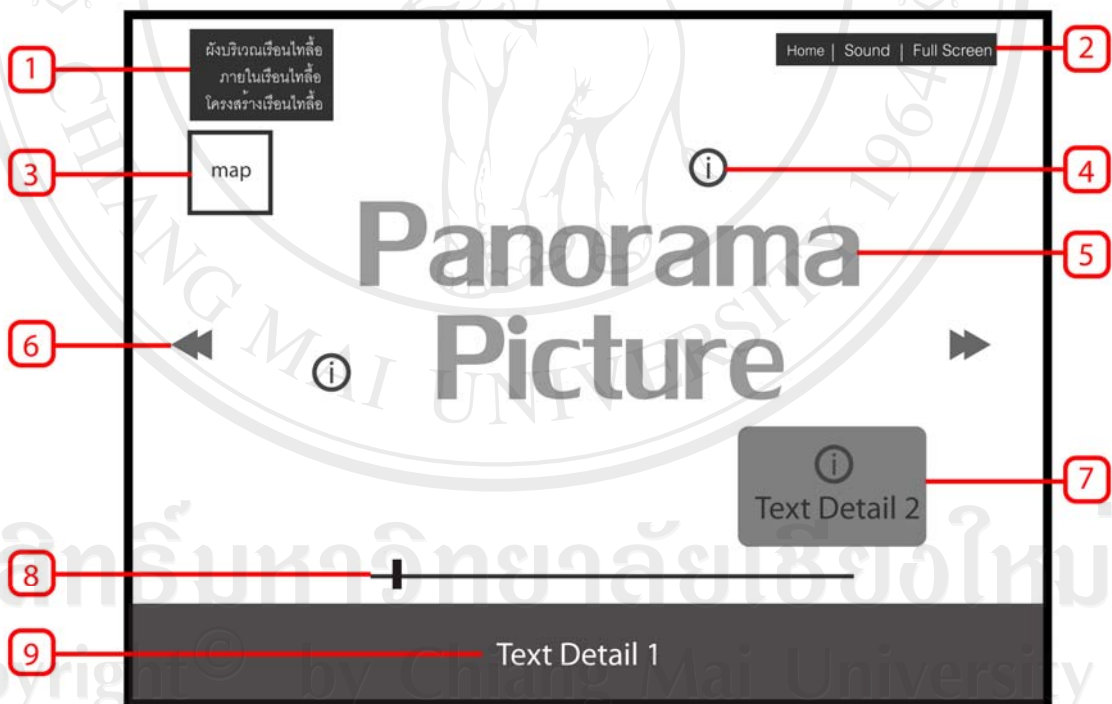
5) ภาพประกอบ (Image) หรือ ภาพเสมือน (Virtual Image) เป็นส่วนที่แสดงให้เห็น ผู้ใช้เห็นถึงภาพจำลองทั้งผังบริเวณของ ภายในเรือนและ โครงสร้างเรือน ผู้ใช้สามารถเลือกมุมมอง ได้ตามความต้องการเพื่อให้ผู้ใช้รับรู้ได้ใกล้เคียงกับสถานที่จริงมากที่สุด

6) ปุ่มเชื่อมต่อระหว่างห้องต่างๆภายในเรือนไทลื้อ (สำหรับเข้าหรือออกจากห้อง)

7) พื้นที่แสดงข้อมูลส่วนที่ 2 ในแต่ละหัวข้อย่อย จะแสดงผลเมื่อคลิกที่ปุ่มไอคอน (Icon) แสดงข้อมูล มีอยู่ในหน้าหัวข้อภายในเรือนไทลื้อเท่านั้น

8) สไลด์บาร์ (Slide Bar) สำหรับเลื่อนภาพพาโนรามา (Panorama)

9) พื้นที่แสดงข้อมูลส่วนที่ 1 ของหัวข้อย่อย จะแสดงผลเมื่อคลิกที่ปุ่มไอคอน (Icon) แสดงข้อมูล มีอยู่ในทุกๆหน้า

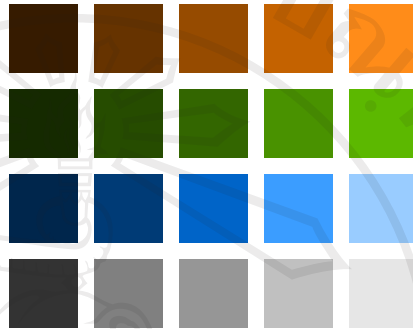

ภาพที่ 3.4 แสดง Wire frame หน้าแสดงข้อมูลของสื่อพีพริทัศน์เสมือนเรือนไทลื้อ

3.3.4.2 Visual Design คือการออกแบบหน้าตาของสื่อ ได้แก่ กราฟิก

ภาพประกอบ สี การจัดวางองค์ประกอบศิลป์ เสียง เพื่อให้สื่อมีความน่าสนใจและสวยงาม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- โทนสีที่ใช้ในงานออกแบบสื่อพิพธิภัณฑ์เสมือนเรือนไทลื้อนั้นเป็นโทนสีที่เน้นสีของธรรมชาติเป็นหลักเพราะไทลื้อมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบเกษตรกรรมและการตั้งถิ่นฐานใกล้ชิดกับป่าเขาลำเนาไพร สีที่ใช้จึงเป็นสีเขียว สีน้ำตาลหรือสีส้ม สีฟ้าเป็นหลัก (ใช้กับภาพพาโนรามาเสมือน) และใช้สีขาว หรือสีเทาเป็นส่วนเติมเต็ม (จากหลัง) เพื่อผลักดันสีหลักหรือส่วนของเนื้อหาหลักให้เด่นขึ้นมา

ภาพที่ 3.5 ภาพแสดงโทนสีธรรมชาติที่นำมาใช้

- ภาพกราฟิกที่ใช้ประกอบกับปุ่มกดแบ่งออกเป็นปุ่มควบคุมการแสดงผลของสื่อและปุ่มลิงค์ไปยังหัวข้อต่างๆ

ภาพที่ 3.6 ภาพแสดงที่มาของกราฟิกของปุ่มควบคุมเสียง

ภาพที่ 3.7 ภาพแสดงที่มาของกราฟิกของปุ่มขยายหน้าจอ

ปุ่มควบคุมการแสดงผลของสื่อประกอบไปด้วย ปุ่มควบคุมเสียงผู้ศึกษาได้เลือกใช้ภาพของอุปกรณ์หูฟัง (Headphone) และปุ่มควบคุมการแสดงผลให้สื่อมีขนาดเท่ากับหน้าจอ (Full Screen) นั้นเลือกใช้ภาพของจอมอนิเตอร์ (Monitor) มาสร้างเป็นภาพกราฟิกสองมิติ ดังรูปด้านบน

ปุ่มลิงค์ไปยังหัวข้อต่างๆเรียงตามลำดับความสำคัญได้ดังนี้

- เมนูหลัก ได้แก่ ผังบริเวณเรือนไทลื้อ (Environment) ภายในเรือนไทลื้อ (Interior) และโครงสร้างเรือนไทลื้อ (Structure) เนื่องจากทั้ง 3 ปุ่มมีภาพเคลื่อนไหวและคำอธิบายขนาดสั้นประกอบจึงไม่ต้องการภาพกราฟิกแบบสองมิติเหมือนปุ่มอื่นๆ แต่เป็นการออกแบบตัวอักษรเข้ามาแทนดังรูป

ภาพที่ 3.8 ภาพแสดงที่มาของกราฟิกของปุ่มเมนูหลัก

- ปุ่มแสดงข้อมูลย่อย เป็นปุ่มที่ลิงค์ไปยังคำอธิบายรายละเอียดของส่วนประกอบต่างๆในเรือนไทลื้อ เป็นการนำผู้ชมให้เข้าไปเจาะรายละเอียดของตัวเรือนมากยิ่งขึ้น จึงใช้สัญลักษณ์ของแว่นขยายและเครื่องหมายบวกแทนการเข้าไปใกล้ชิดกับตัวเรือน เพราะคุณสมบัติของแว่นขยายคือการส่องเพื่อให้เห็นรายละเอียดที่ชัดเจนขึ้นดังภาพด้านล่าง

ภาพที่ 3.9 ภาพแสดงที่มาของกราฟิกของปุ่มลิงค์แสดงรายละเอียด

- ปุ่มลิงค์ไปยังแต่ละส่วนของเรือนไทลื้อ ได้แก่ ปุ่มที่จำลองการเข้า-ออกระหว่างห้องต่างๆในเรือน ปุ่มย้อนกลับ ใช้เป็นภาพของหัวลูกศรที่ชี้ไปในทิศทางต่างๆกันดังรูป

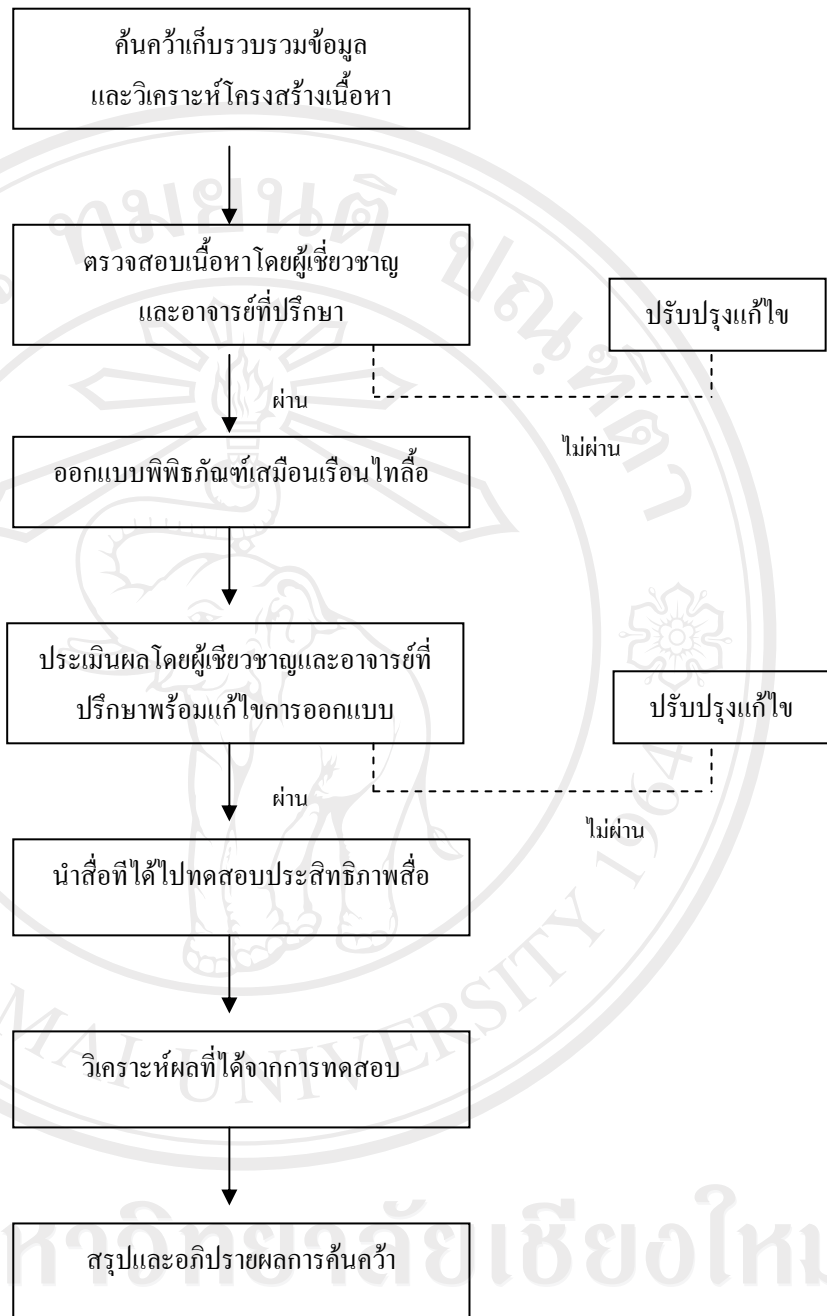
ภาพที่ 3.10 ภาพแสดงที่มาของกราฟิกของปุ่มลิงค์ไปยังแต่ละส่วนของเรือนไทลื้อ

3.3.5 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบเนื้อหา วิธีการนำเสนอเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.6 ทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อกับผู้เชี่ยวชาญและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 4

3.3.7 สรุปและอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ภาพที่ 3.11 แสดง Diagram ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาสื่อพินิจภัณฑ์เสมือน

3.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลและแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ศึกษาได้ทำการออกแบบแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน (Pre-test-Post-test) เป็นรูปแบบของข้อสอบปรนัยและจับคู่โยงคำที่สัมพันธ์กันรวมทั้งหมด 30 ข้อ เพื่อศึกษาถึงประสิทธิภาพของสื่อเชิงโต้ตอบเพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงอนุรักษ์สถาปัตยกรรมไทยโดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร วิเคราะห์เนื้อหาและรายละเอียดเรื่อง เรือนไต้ลื้อ โดย และสร้างเป็นข้อคำถามในแบบทดสอบ
2. สร้างตารางโครงสร้างการกำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมในการวัดรวมทั้งน้ำหนัก (จำนวนข้อสอบ) ของเครื่องมือดังแสดงในตาราง

เนื้อหา	จำนวนข้อสอบ
องค์ประกอบผังบริเวณเรือนไต้ลื้อ	9
ประโยชน์ใช้สอยและภายในเรือนไต้ลื้อ	14
องค์ประกอบและ โครงสร้างเรือนไต้ลื้อ	7
รวม	30

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างเนื้อหาและน้ำหนัก (จำนวนข้อสอบ) ของเครื่องมือ

3. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

4. นำแบบทดสอบที่ผ่านขั้นตอนทั้งหมดไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

ส่วนแบบประเมินประสิทธิภาพสื่อพิพธิภัณฑ์เสมือนเรือนไต้ลื้อ ผู้ศึกษาใช้รูปแบบของแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและแยกเนื้อหาการประเมินเป็นสองส่วนคือ ด้านเนื้อหาเรือนไต้ลื้อและด้านการออกแบบสื่อ โดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนาคาดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร วิเคราะห์เนื้อหาและรายละเอียดเรื่อง เรือนไต้ลื้อs หลักการออกแบบส่วนต่อประสานกราฟิกกับผู้ใช้ (Graphic User Interface Design) และหลักการจัดองค์ประกอบของโครงสร้างสื่อ สร้างเป็นหัวข้อเรื่องสำหรับพิจารณาในแบบสอบถามความคิดเห็น

2. สร้างตารางโครงสร้างการกำหนดเนื้อหาของแบบสอบถามและแบ่งระดับความเหมาะสมในเรื่องต่างๆออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด (5 คะแนน), มาก (4 คะแนน), ปานกลาง (3 คะแนน), น้อย (2 คะแนน), น้อยที่สุด (1 คะแนน)

2.1) ด้านเนื้อหาของสื่อ

- ความน่าสนใจของเนื้อหา
- ความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหา
- ความเหมาะสมของเนื้อหากับระดับการศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย
- ความสอดคล้องของภาพกับเนื้อหาที่นำเสนอ
- ใช้ภาษาถูกต้องตามหลัก ชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจ

2.2) ด้านการออกแบบสื่อ

- การจัดวาง ขนาดและองค์ประกอบของภาพสื่อความหมายตามจุดประสงค์
- มีความน่าสนใจ
- รายละเอียดภาพครบถ้วนและชัดเจน
- รูปแบบการนำเสนอมีโครงสร้างการใช้งานที่เหมาะสม สม่่าเสมอ ไม่ซับซ้อน
- สะดวกในการใช้งาน
- ตัวอักษรคมชัดอ่านง่าย
- สื่อมีความเป็นเอกภาพ
- สัญลักษณ์ (Symbol) และ ไอคอน (Icon) สื่อความหมายได้ตามจุดประสงค์
- เสี่ยงประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. เตรียมสถานที่และเครื่องมือ สถานที่ที่ใช้ทดลอง คือห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับผู้เรียน 1 คน ต่อคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน
2. นำนักเรียนเข้ารับการทดลอง โดยผู้ศึกษาอธิบายวิธีการใช้เครื่องมือและวิธีการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้สื่อพิพิธภัณฑ์เสมือนเรื่อง “เรือนไทลื้อ” จำนวน 30 ข้อภายในเวลา 15 นาที
3. ผู้ศึกษาให้กลุ่มตัวอย่าง เริ่มใช้สื่อพิพิธภัณฑ์เสมือนโดยจำกัดเวลาใช้ประมาณ 40 นาที
4. ผู้ศึกษาให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้สื่อพิพิธภัณฑ์เสมือนเรื่อง “เรือนไทลื้อ” จำนวน 30 ข้อภายในเวลา 15 นาที
5. เก็บรวบรวมข้อมูลโครงการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือเลือกมากกว่า 1 ข้อ ในข้อเดียวกันแล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียน
2. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียน
3. วิเคราะห์ผลทางสถิติจากค่า T-test
โดยมีสมมุติฐานว่า $-H_0$ คือ สื่อไม่มีผลต่อการส่งเสริมการศึกษาเรือนไทลื้อ
 $-H_1$ คือ สื่อมีผลต่อการส่งเสริมการศึกษาเรือนไทลื้อ

3.5 ขั้นตอนประเมินผลการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ

ขั้นตอนการประเมินผลการวิจัยสามารถแบ่งเป็นสองส่วนได้ดังนี้

1. ด้านการออกแบบสื่อพิพธิภัณฑ์เสมือนเพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงอนุรักษ์
สถาปัตยกรรมไทยจากผู้เชี่ยวชาญ
2. ประเมินด้านการรับรู้และเรียนรู้ของผู้เรียนจากแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน
(Pre-test & Post-test)

3.6 เกณฑ์การประเมินสื่อมัลติมีเดีย

ตารางที่ 3.1 ระดับผลการเรียนตามการวัดผลและประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ
และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4	ผลการเรียนดีเยี่ยม	80-100
3.5	ผลการเรียนดีมาก	75-79
3	ผลการเรียนดี	70-74
2.5	ผลการเรียนค่อนข้างดี	65-69
2	ผลการเรียนน่าพอใจ	60-64
1	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-54
0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	0-49

ในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 2 ลักษณะดังนี้

- 1) เกณฑ์ความเข้าใจเนื้อหาของนักเรียน กำหนดเกณฑ์ระดับค่าความเข้าใจเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 7 ใน 10 ข้อ คือร้อยละ 70 โดยยึดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งกำหนดระดับผลการเรียนไว้ดังตารางที่ 3.1

2) เกณฑ์ระดับค่าความพึงพอใจ และระดับคุณภาพของสื่อมัลติมีเดียกำหนดเกณฑ์
เฉลี่ยและรายข้อไม่ต่ำกว่า 3.5 โดยใช้เกณฑ์บอกระดับความคิดเห็นเสนอแนะโดย JOHN
W.BEST ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved